ఆంజనేయశతకము.

సీ ॥ శ్రీమరుద్గర్భసుధామహోదధి చంద్రికార్తికీ జ్యోత్స్న
భకీర్తిసాంద్ర । వనచరాధీశహృద్వనజాతమార్తాండతల విఖండితచండ
దైత్యకాండ । కాకుత్స్థకార్యసంఘటన నోల్లసద్ధీశస్వపద పద్మాశ్రితభ
క్తరక్ష । స్థిరభవిష్యద్విశ్వ సృట్ప్రాభవోల్లాసకమలా త్పసన్నిభకాంతి
భాస । మేరుగిరిధీరకంఠగంభీరశూర ।వీరకారుణ్యరసపూరవృజినదూర
ధరసికిందాపురీవాస పరమహాస । యఖిలసుర మునిరాడ్జేయ యాంజ
నేయ ॥ ౧ ॥ పాలించితాయుర్దాతవని కొల్తుర్నిన్ సుమిత్రాపుత్ర జీవప్ర
దాతవగుట । నార్తివిచ్ఛేదివంచసిదల్తు సీతాత్మగాఢాంధకార భాస్క
రుడవగుట । గార్యకారివటంచుగాంక్షించిభజియింతురామ కార్యధురం
ధరత్వమూన । నాశ్రితాఘధ్వంసివని సన్నుతింతెద నక్షాదిదైత్యసంహ
రివగుట । జిత్తమందునదొందరజెందనీయక ధైర్యలతల్లుకొన జేయుమ
ర్త్యవినుత - వ ॥ ౨ ॥ కేసరీసుతనీవు కిన్కహుంకృతిజేయ దానవ
త్రేభతతిగలంగు । గిరిచరవాలవిక్షేపంబు సల్పినసింద్రాదికాండభూభ
త్తులడరు । హరిచంద్రముఖవాంతు లతిశయిల్లినదుష్ట తామసీచర
ధ తమములడగు । సామీరిశుంభద్భుజస్ఫురద్వాత వేగమునరాక్షు
కాననములుసిరుగు । నిన్నుగణుతింపనేర రాపన్నపాల । రౌద్రరుద్రా
తారసద్భదికార - వ ॥ బాల్యంబుననెబాలభాస్కరు గబళించితేజః
భావంబుజల్పినావు । హనుతటంబున వజ్రమణగగొట్టిశరీరపటు దార్ఢ్య
మీవుగన్పరిచినావు । ఆకాశగామివై యబ్ధిలంఘించి గాంభీర్యవిఖ్యా
గావించినావు । గిరులలాంగూలాగ్రకేశాలి బంధించిధీరపస్ఫూర్తిసాధి
చినావు ॥ వీర్యతేజోదృఢత్వగాంభీర్యధైర్య । ములుభపద్దాసులకుని
ఠోవలేవె - వ ॥ ౪ ॥ బుద్ధిబలస్ఫూర్తిబుట్టింతువని నిన్ను నమ్మి
యానందరూప । సద్యశోధైర్యముల్ సాధింతుననిపల్కి [illegible] జే

యాపన్నపాల । నిశ్చయారోగితల్ నీవాసంగెద వంమభవదంఘ్రిపద్మ
ములవట్టినాను । పటుతరాజాద్యవాక్పటిమగల్గునటంచునీకథాసంప్రాప్తి
నెగడినాను । యిందులోపలనొక్కటిజెందనికి । కేమిచోద్యంబు నీకృప
యెందుబోయె - వ । ౫ ॥ రామనామవిచార రమ్యగుణోదార కపికులా
ధార సత్కార్యకార । సకలభక్తోద్ధార సత్కవిమందారవనధిగంభీరస
ద్భావవిహార । హాటకాభశరీర యమరారిసంహార చాతుర్యచారువచః
ప్రచార । పరమసాత్త్వికసారసుర మహీధరధీర పరమార్థసంచారపాప
హార । యనుమనోత్తిలి మొరయిడ వినవదేమి । ధైర్యనల్లికలల్ల రాధా
టికాను - వ ॥ ౬ పరమపవిత్రనీ భజనజేసెదనన్ను మన్నింపరాపవ
మానతనయ । రామభక్తుండవై రంజిల్లి నావనిభాషంబు నీపదభక్తి బర
గె । సకలలోకాభిరంజనుడవీ వనినాదుకన్నులునీమూర్తి గాంచదొడగె ।
ప్రకటదోర్బలశక్తి భాసిల్లినావని వీనులునీకథల్ వినుచునుండు । నేమి
రానీదుదయలేదు కామితప్రి । దాతవనికొల్చితిని జగద్భద్రరూప - వ ॥
౭ ॥ ఆశజయింపుమంచనిపల్కుటేకాని మోక్షాసజెందనిమునులుగలరె
యాసజయించుట కాశజనింపనియవనీతిలేశుడెందైన గిలడె । యాకు
శేరుండై ననాకాధిపతియైననధికమై భవమె తారరయుచుండు । కలిం
రాయంచనెక్కిగదల్చియేకదా బ్రహ్మచారివినీవుబ్రహ్మపదవి । మీదగో
రికెనిడవె సామీరియస్మదాదు లీతిరునినుగోరుటబ్బురంబె - వ ॥ ౮ ॥
బ్రహ్మాదిదేవతా ప్రార్థనంబాలించి యంచితప్రేమరక్షించెననుచు । రా
మసేనానందరసము చేసిమించికార్యములు గావించెననుచు ॥ నమితదో
ర్బలశక్తినంబుధిలంఘిలచికాంచి సీతనుగారవించెననుచు । సకలభక్తా
ను రంజనముజేయగ విజృంభించిరాక్షసుల దూలించెననుచు । వింతబ
ల్కులెకాని దృష్టాంతమేమి । దీనులకు జేయసత్కీర్తి తేజరిల్లు - వ ॥
౯ ॥ కామ్యప్రదాయకా కపికులనాయకా యనుచునీ బేర్కొనకభవ్య
దేమి । కామ్యతనొందుట కౌనికార్యంబైన ఫలియింపనది యైనవినవ
మరయ । గోర్కెగల్గుటెకాని కొనసాగకుండిననింతకంటెను దుఃఖమే
దిగలదు । మాదృశదురదృష్టమానవులకు గోర్కెబుట్టించవల్దయ్య పూ
ర్ణకరుణ । కామసముత్పత్తికౌంకత్వమునన్ను జెందలేదంటివాశ్రితజ
నాళి । కోరినిను జేరిసద్భక్తి గొల్చుటెల్ల । నిష్ఫలంబనివచియింతు నిగమ
లోల - వ ॥ ౧౦ ॥ అపరాధ సహస్రాధసయ్య దుర్బుద్ధిచే నిన్నుదూరితిన్

చూపన్న రక్ష । నాతప్పు సైరించి నన్ను మనింపవే దివ్యమూర్తిస్థమభవ్య
దేశ । కరుణాకటాక్షసంకలితాబ్జనేత్రంబులాలించి చూడనేయసురశి
క్ష । స్థైర్యధైర్యోత్పత్తి సంతోషదాయివై కావవే శైలాభకరీనవక్ష ।
నీవెగురుడవు దైవంబవీవెతండ్రి । వీవెతల్లివటంచనియెంచినాడ- వ ౧౧॥
క్షుద్రధీక్ష్ణ ద్రిద్రిగాద్రిరసాద్రికదలిజాధిపతులసాధించెనెవ్వడురుదోః
ప్రబలశక్తినుత్తుంగ భంగాబ్ధిలంఘించినట్టిదుర్లంఘ్యుడెవ్వ ।డమరాసు
రాద్యసాధ్యంబైన ద్రోణాద్రిదెచ్చిరక్షించినధీరుడెవ్వ । డమితతేజస్ఫూ
ర్తి గమలినీధవుబట్టి కబళించినట్టి యగమ్యుడెవ్వ । డినకులేశమనోహ్లాదు
డెవ్వడట్టి నిపతిద్వంద్వబలపంతనిన్నెంతు - వ ॥ ౧౨ ॥ పవనాత్మజా
లోకపావన మంగళనామధేయసుధాశనవరగేయ । నాభాగ్యమేమందు
నాతండ్రినీవంటి పరమదయాళుచేపట్టికోర్కె । ఫలియించెడంతదౌర్భా
గ్యుండు భూమియందుండనో లేదొ మార్తాండతేజ । కరుణింపవేమిరా
కాఠిన్యమేలరా దుష్టుండననినన్ను ద్రోయవలదు । వ్యసనమణగించి ధై
ర్యసంపదలొసంగి । భ్రష్టుబాలించికాంచరా భద్రకీర్తి - వ ॥ ౧౩ ॥
ఆర్తిద్రొలంగింపమూర్తిభవించినకరుణారసంబని కాంచినాడ । వ్యసన
ముల్ దుంచుట కాకారమూనినధైర్యరసంబనితలచినాడ । శత్రుసం
హారంబు స్వరూపముదాల్చు వీరరసంబనివేడినాడ । ఘనకార్యసాధ
కంబున కాకృతిగనునద్భుతరసంబనుచును పొంగినాడ । నన్నుమన్ననజే
యవేమన్నగన్ను । గవకుగన్పడవె పన్నకాంతుడీర వ ॥ ౧౪ ॥ అబ్జజ
వాయుశివాద్యులాయుర్బలైశ్వర్యతేజోదాతలార్యవినుత । నాల్గుగోరిన
వాడు నలుగురిసేవింపవలె భవిష్యత్ప్రభుత్వతనయాంశ । శిష్యభావం
బుల జెన్నొందిసందునగ్రుపనీవెనాల్గింటినిత్తువనుచు । నామనఃపద్మంబు
నందుశిలాక్షరంబుగ లిఖియించినమ్మదముతోడ । నిన్ను జేరితిగొల్చితినీ
వెదిక్కని । మొరలిడితినిగదె దేవనిశ్చయముగ - వ కరుణాబ్ధివనిని
న్నుగాంచితి నన్యులబార్థింపనైతిశ్రీరామదూత । వాయుపుత్రుడవని
వాంఛించికొల్చితికేసరీసుతల సత్కీర్తివిభవ । మేరుధైర్యుడవనికోరిసే
వించితి దితిజేభహరిసంతతిప్రసూత । యల్పసంతోషివంచని నీదుపాద
ముల్ బట్టితిశివకళాభవ్యజాత । దేవనినుబాడినదొలంగుదీనవృత్తి । య
నుచునమ్మితినీవెదిక్కనుచునుంటి - ౧౫ మారుతాత్మజనన్ను మన్నింప
కుండుటరామసేవకనీకు రమ్యమటర । కరుణారసాబ్ధినన్నారవింపకయుం

టక్రీతార్తిహరజగత్ఖ్యాతియటదర । యాశ్రితరక్షసన్నరయకుండుట సు
మిత్రాత్మను తాయుర్దాత ధర్మమటర । మిత్రనందనమిత్రమైత్రి లేకుండు
టపావనినీకిడిభాగ్యమటర । యేదిపాత్ర్వశువయ నన్నేలుమయ్య । యో
సకలభక్తపోషక యోమహాత్మ - వ ॥ ౧౭ ॥ నిన్నునమ్మినవారి నిరతం
బురక్షింప వేమిచోద్యంబ కోయెరుగనిస్థితి । వ్యసనాబ్ధిలోబడి పారంబు
ముట్టను దరిచేర్ప వేమినాతండ్రివీవు । నాబోటిబేలనునాయమా యిటు
చేయగరుణలేదటర యో కఠిన హృదయ । పిట్టపై బ్రహ్మా
స్త్రమిట్టలంబుగ నేసిశౌర్యంబుజూపినచండమయ్యో । నగచరవ
రేణ్యారామభక్తాగ్రిగణ్య । జనకతనయార్తిసంహారవనవిహారవ-వ ॥
౧౮ ॥ హనుమంతసిన్నన్న జనకుండుసర్వజగత్ప్రాణుడమలప్రకాశమూ
ర్తి । భవదంశరుద్రసంబంధంబుభవహర మరిభయనాశనంబమలశక్తి ।
నీరాజుసత్యంబు నిరతంబు పాలించుమిత్రసమ్మతుడునమేయకీర్తి । ని
న్నేలుదైవమాపన్నరక్షకుడెన్ని గారానివాడువిఖండితార్తి । వీరగుణ
ములునీయందు వెలసెననుచు । బాయకేగొల్వబాగుబాగా యెసౌర-వ॥
౧౯ ॥ నీదువక్షోబలనిర్ణయంబరసినవాడు మైనాకపర్వతవరుండు । నీప్ర
భావోన్నతనిపుణత్వములుగాంచినది సురసాభిక్యనాగమాత । నీవీర్యశౌ
ర్యముల్ నిరతంబుగన్గొన్న వారలు రాక్షసవరులుజగతి । నీదుధైర్యో
ల్లాసనిశ్చయజ్ఞానముల్ భావించినదిజానకీవధూటి । యివ్వినీయందుగల
వనియెరుగురాము । డవనినాబోటికలవియేయార్తిహరణ-వ ॥ ౨౦ ॥అ
స్మన్మనోభావమరసి పాలింపరా రాకేందుచంద్రికారమ్యకీర్తి । యల్ప
సంతోషివంచందరునిన్నందురిట్టిప్రీతిచేనాశగల్గె నమరసాధ్యంబు గా
నట్టియర్థంబులు నీవుసాధింపవేని మిషమునను । నింతకార్యముజేయవిం
తరానీకిదిపంతమాలేక నాభాగ్యమటర । యిటులనర్జూడకుండినవేమి
చేతు । నెచటికేగుదుభవదన్యమేదిజగతి- వ ॥ ౨౧ ॥ కారుణ్యరసవృ
ష్టిధారలనామనస్తాపాగ్నిజల్లార్పసంతసమున । నీమూర్తిగాన్పించినిర
తంబు నాకన్నుగవకుపండుగుచేయుకాంతుదీర । మహానియ్యవాక్సుధా
మంజుల రసమునా శ్రోత్రంబులను నింపిసొంపొనర్చ । భవ్యకరంబగుభ
వదీయకర పద్మమస్మచ్ఛిరో భాగమందునిల్పి । వ్యసనములదుంపవేధై
ర్యవల్లులల్ల । వేజగత్ప్రాణనందన వేదవేద్య-వ॥ ౨౨ ॥ స్వప్నమందైన
నావాంఛదీరెమనట్లుగన్పడవయ్యయోకపివరేణ్య । దుర్బుద్ధినీచుండదు

ష్టుండవై ననునిన్నునమ్మినవాడ నిశ్చయముగ । గడియకునే జేయుగల్మష
జాలముల్ గణియింపగలరెయే గణికులైన । నాకోటిపశువునూనయము
గా బాలింపనేర్తురేయున్యులు నీవుదక్క । లక్ష్మణప్రాణదాతయోప్లవగ
నేత । ప్రశమితాసురసంఘాత రామదూత-వ॥ ౨౩ ॥ మహనీయసంప
దల్ మాకుగల్గెనటంచుసంతసించుటకు నేజాలనయ్య । యధికవిద్యా
ప్రాప్తిఁనాశ్రయించితినని సంతసించుటకు నేజాలనయ్య । బల కాంతి
లావణ్య లలిత దేహుఁడవని సంతసించుటకు నేజాలనయ్య । య
గణితబుద్ధిభోగాఢులుండె నటంచుసంతసించుటకు నేజాలనయ్య । దేవి
చేసంతసించెదధీరవృత్తిగనుచునుండితినీవెదిక్కనుచు దేవ-వ॥ ౨౪ ॥రా
మానరక్తి చేరంజిల్లుచుండియురామానురక్తివిరాగివైతి । పుణ్యజనాన
నస్ఫూర్తిజెన్నొందియు బుణ్యజనంబుల బోరిగొనితివి । హరిపుత్రమిత్ర
భావాసక్తిగల్గియు హరిపుత్రశత్రుండవైతివీవు । హరికులంబునబుట్టి
యందరు వెరగందహరిబట్టికబళింపనరిగినావు । యెంతయనియెంతునీశక్తి
వింతలరయ । పాపముల దోలిపాలింపుపవనతనయ-వ॥ ౨౫ ॥ ఎవ్వని
లాంగూలమిందధ్వజంబనిదైత్యభూభృద్వ్రజముల్ దలచిరాజి । నెవ్వని
ముఖదీప్తులినకరావళులంచుదలతె రాత్రించరతమములాజి । నెవ్వని
నాదంబుమృగనాథరవమనిదనుజమత్తేభముల్ దలచెనాజి । నెవ్వనికను
లగ్నిప్రదుకుండయుగమనిదానవశలభాళి దలచెనాజి । నట్టియసురారినిన్
గొల్వనరిభయంబు । గలునే భువిసురారికార్యకారి-వ॥ ౨౬ ॥ పృథు
శక్తి చేనీవుపృథ్వీపతుల జేరిపల్కినవినయోక్తిభావమెన్న । వాలిజేకొని
వచ్చివాలిభయభ్రాంతుబ్లవగేశుతోబల్కుపల్కులెన్న । జలనిధిలంఘిం
చిజానకితోబల్కుయుక్తులసన్మధురోక్తులెన్న । దానవాధిపసభాస్థానం
బునవచించుగాంభీర్యధైర్యోక్తిగతులనెన్న । వశమయాబ్రహ్మకైనను
వాయుపుత్ర । వామదేవకళాజాత రామదూత వ॥ ౨౭ ॥ హరికళాజ
న్మివై యంజనీసుతవీవుహరికినిపుత్రత్వమమరసల్పి । హరిసన్నిధికినేగి
యట్టిట్టులాడించి హరిదంతిరములవిఖ్యాతిగాంచి । హరినాథునకుబ్రీతి
ననుకూలమంత్రివై హరిపాదపద్మంబులాత్మనిల్పి । హరితనూజునిబోరన
ణగించియను రేభహరిపరాక్రమశాలివై ననిన్ను । నార్యులకునైననుతి
యింపనలవియగునె-వ॥ ౨౮ ॥ మునివృత్తి చేతనీ మొరబెట్టనేరను దౌ
ర్బలపూర్ణనే దుర్బలుండ । పశుబుద్ధిచేజేయు పాపసంఘంబులమనమున
నాయువేళల్లనఘాచరిత । యఖిలలోకాధారయారిసంహారక భక్తుల పా

నిటిపట్టుగొమ్మ । వ్యర్థుండనై నేనువ్యసనాబ్ధిఁగ్రుంగగాలేనుదరి జేర్చుక
రుణగల్గి । నాదుపాలిటిదొరవని నమ్మినాను । సుజనవందితరూపంబు
జూపవయ్య - వ॥ ౨౯ ॥ బహుకాలమిబ్భంగి బ్రార్థింపగా నేరబేలను బా
లుండవృథివిలోన । మానుషాధముడదుర్మార్గస్వభావుండవిద్యావిహీనుం
డవీర్యధైర్య । రహితుండమాధ్యదుర్భాషాభిలాషుండదుర్భాషణుఁడను
దుష్టమతిని । దుర్భోజ్యపరుడను దుష్కార్యసంగిని యుపకారశూన్యుం
డనపయశుండ । నస్మదపరాధములనెన్న నలవియగునె । యెటులజేసిననీ
వెయింకవరుగలరు - వ॥ 30 ॥ బ్రహ్మాదిదేవతాప్రార్థితుండైనట్టియవని
జాపతికిసహాయుడగుచు । దశకంఠధైర్యతలల్ దెంపరంపమైవాలాగ్రి
మునదైత్యవరులగట్టి । బిట్టునేలనుగొట్టిమట్టుగావించెడియిమ్మోటిశూర
త్వమెంచదరమె । యీమహామహుని సేవామంత్రిముల్ గన్నవానికికొ
మ్మవలెందైనగలవె । యనుచువిబుధులు పల్కనసాశపుట్టె । గరుణబా
లింపుసాకన్ను గవకుదోచి - వ ॥ 3౧ ॥ కరుణాసుధాపాంగ కలితనే
త్రుండవై నన్నుమన్నింపుమ నాథనాథ । వ్యసనావమానంబులనుభవిం
పగనేరనార్త శరణ్యసీతార్తిహరణ । నీపాదపద్మముల్ నెరనమ్మియుండి
న వానికాపదలు సంప్రాప్తమానె । స్థిరబుద్ధినిర్గొల్చిధీ మతుల్ భువి
లోననెన్నగా రానిసంపన్నులేరి । యింకనాలస్యమేలరా యినకులాబ్ధి ।
చంద్రపదభక్తసంయుత స్వాంతకుముద - వ ॥ 3౨ ॥ శ్రీరామదూత
వై చెన్నొందిన మహానుభావుడవీవు నాపట్లనుండి । కరుణాసుధాపూ
రకలితాబ్జనేత్రంబుల లరగన్గొనుచుడనన్యజనులు । దనియగొల్వగనేల
తన్నిగ్రహానుగ్రహములకుపాత్రుడనౌటగల్ల । యనినిన్నునమ్మిగత్వా
తిశయంబుగ్రికొనితి నన్నేలుముకూర్మిమీర । లక్ష్మణప్రాణదాతృత్వల
లితకీర్తి । రంజితాజాండభక్తశరణ్యమూర్తి - వ ॥ 33 ॥ పరమదయో
తారపరమార్థ సంచారభక్తారిసంహార భయవిదూర । విశ్వసన్నుతపా
దవిదిత రుఙ్మఖవేదవిధుసేవనాహ్లాదవీర్యనాద । భూరివిక్రమదక్ష వీరకు
లాధ్యక్షపూర్వదైవతశిక్ష పుష్కరాక్షస కాకుత్స్థదూత జగత్ప్రాణ
సంజాత కపికుల నేతసత్కామ్యదాత । నీకుమ్రొక్కెదగరుణింపునిత్య
హర్ష । దాయివై నన్నుమన్నింపు ధన్యచరిత - వ ॥ 3౪ ॥ రామరామా
యనిరంజిల్లి [illegible]క్షంబుగసజాలనైతి రాక్షసవిదూర । పరిపూర్ణబలుని
న్ను ప్ర[illegible]నగావించి యైహికసౌఖ్యంబులందనైతి । నితరదేవోపాసి[illegible]

గల్గజేయునె నీవురక్షింపమినిగిమలోల । యెంతపాపిష్టినో పంతమూనెన
వయ్యనాభోటి నీచుతోనాయవానె । రామకార్యధురంధర రజతగిరిని
వాససమ్మబ్రహ్మసుకైదై త్యవంశ నాశ – వ ॥ ౩౫ ॥ సర్వవేదమయుండవు
సకలజగత్ప్రాణనందనుండవు నిమిషానందశక్తి । సురవైరిభంజనుండవు
రుద్రోపప్రితాపుండవు శాస్త్రవిజ్ఞానుండవు శాంతమూర్తి । యినపుత్రమి
త్రుండవు వినయసంపన్నుండవు విశ్వసంపూర్ణ సద్విశదకీర్తి । దశరథాత్మ
జపాదదాసాగ్రగణ్యుండవు కరుణార్ద్రచిత్తుండవు సరసయుక్తి । హనుమదా
ఖ్యుండవు బ్రేమనహార్నిశంబు । నేలుచుండగమాకేమి యెచటభయము
వ ॥ ౩౬ ॥ శ్రామించినీజన్మకథ లాలకించినబల కాంతిసంపదేర్పడఫిల్లు
నీవచోరచనలుసిరతంబు జదివినగాంచును వాక్చమత్కారధాటి । నీశౌ
ర్యచరితంబనిశముపఠించిన జేకురుశత్రుజయాకరంబు । నీభక్తవాత్స
ల్యనిపుణతల్ విన్నమునీపదాబ్జంబుల ప్రాపుగల్గు । వదనరుచిజితసూర్య
దుర్వారధైర్య । మదయుతాసుర సంహారమానిపాల – వ ॥ ౩౭ కపివ
ర్యనీపాదఘట్టనంబు నమహేంద్రత్రికూటాద్రులు ధరణిగ్రుంగె । వాల
విక్షేపారువాత వేగంబునదక్షిణా బ్ధిందురిందుదల్లడిల్లె। కేసరీసుతభవత్తేజ
రస్ఫూర్తిచేవిద్యాధరావళి వెరగుపడియె । భవదట్టహాస శుభచ్ఛింహ
నాదంబుచేహరిత్కరివరుల్ చెవుడుజెంద । రామముద్రికగైకొనిభీమరూ
పి । వగుచుదశకంఠపురి కేగునవసరమున – వ । ౩౮ ॥ ఇదిగోయాప
త్కాల మిపుడురక్షింపవే నాతండ్రినీవె గానాకుదిక్కు । శరణంటి శర
ణంటి శరణాగతత్రాణ దీనసంరక్షక దేవవంద్య । యిట్టియవస్థకేనెటుల
దాళుదు దేవబాలుండ బేలనుబామరుండ । భవదంఘ్రిపద్మంబుబట్టిధై
ర్యముగాంచినమ్మితినీదె భారమ్మునుమ్మ కోటిసూర్యప్రకాశ యోక్షు
మతినాశ । దుష్టదనుజావలివిపాలశిష్టపాల – వ ॥ ౩౯ ॥ ఖగకులాధ్య
క్షుజగత్ప్రాణులునునీవు దక్కనంభో రాశిదాటలేరు । నారాయణుడు
త్రిపురారినీవునుదక్క సురవైరిదంతి కేసరులులేరు । పవనభుక్పతిబృ
హస్పతి నీవుదక్కలాలిత నీతిమధుర వాక్చతురులరుదు । తపనచంద్రు
లునీవుదక్కలోక ఖ్యాతిగాంచిన గమన ప్రకాశులుభువి । వినవ
నుచుజానకీపతి వేరిలియుంగ । రంబునీకిచ్చెదివిదేవ రాజపాగడవ॥ ౪౦ ॥
అంగదజాంబవదాది వానర నాథులబ్ధిలంఘింపసమర్థతార । హితులయి
కష్టులకుహితముగానకదుఃఖవారిధిగుర్రింగిమర్వారశక్తి [illegible] గల [illegible]

త్సుంమకరుణించిదక్షిణాంబుధిదాటి యావత్సముద్రతటము । మాకుజూ
పునోయంచుమాటికికీనులై విలపింపభల్లూకపిభుడునిన్ను । గాంచివారు
తనందనగావుమనమ । హేంద్రగిరియెక్కితౌర హరీంద్రులర వ॥ ౪౧॥
ఏమహానీయుడుద్దామబలోత్సాహశౌర్య ధైర్యస్ఫూర్తి ధుర్యుడగుచు ।
సర్వవీరాగ్రణిశ్రేణి ముక్తాఫలాయితకీర్తి చంద్రికాద్యుతిజెలంగి । పా
దసంఘట్టనోత్పాటితసూ హేంద్రకూటస్థితాఖిలకుటజుడగుచు । వాల
విక్షేపపరిభంజనతూలికాలా జాయితాబ్ధి భరాజియగుచు । వానరావ
ళికభయప్రధానమ్మిచ్చె । నతడెమాదృక్ప్రసన్నులనరసిప్రోచు-వ॥ ౪౨
అక్షాదిదనుజసంహారంబునకు నేగురామభూమీంద్రశరంబనంగ । ప
క్షికంఠోద్యానపాద పావళిగూల్పజను ప్రళయప్రభంజనమనంగ । ధ
రణిజాశోకాంధతమసంబణగింపనరుగు ప్రాతస్సమయార్కుడనగ । రా
వణాసుర నాధరాజధానినివేగ గాల్పబోయెడు మహోల్కాద్యుతియన ।
దక్షిణాంబుధిలంఘించుతరి సురలెవని । గనియబ్బురపడిరట్టినిన్నుగొల్తు
-వ॥ ౪౩ ॥ సురసిద్ధసాధ్యకిన్నర కింపురుషగరుడాదులద్భుతమంది యర
యుచుండ । శుంభదురఃపాతగంభీరరవముచేమై నాకబలమెల్లమట్టుప
రిచి । శతయోజనస్ఫూర్తినతిభయంకరమైన సురసాముఖంబున జొచ్చి
వెడలి । ఛాయాగ్రహంబునీఛాయబట్టి గ్రహింపనీటదానినిజీరి నింగికెగ
రి । యబ్ధిలంఘించియా త్రికూటాద్రిశ్వేరి । పశ్చిమాద్రిస్థితార్కుడక
బరగితౌర-వ॥ ౪౪ ॥ మహదాపదంబుధి మగ్నుండనైతినీకడతేర్చగడ
తేర్చకపివరేణ్య । యసమానభయకరాళాగ్నితప్త స్వాంతకములుగడ
తేర్చకపివరేణ్య । యుత్తరక్షణమునకొనగూడుదుఃఖాళిగనైతి కడతే
ర్చకపివరేణ్య । నిశ్చలమానసనియమంబు చేనిన్నుగనజాలగడ తేర్చ
కపివరేణ్య । దుష్టశీలుండబాలుండదుర్బలుండ । నీదెభారంబు భారం
బునిగమవేద్య-వ॥ ౪౫ ॥ ఖ్యాతిగానీదు నిర్హేతుక జాయమానకృపాక
టాక్షమాలికలుప్పైని । నిరతం బునిగుడించి నిన్నర్థిగొల్చిన నన్నురక్షిం
పుమా పన్నపాల । సౌమిత్రిజీవరక్షక నీకసాధ్యంబుగలదెయీరేడు లో
కములయందు । నవనిజాతావ్యసనావళివిచ్ఛేదివైననీకొకవింతెయస్మదా
ది । జనులకడతేర్చుట మహాప్రసాదమునను । భూరివిక్రమసంపన్నపు
ణ్యచరిత-వ॥ ౪౬ ॥ హరిహరియింకేమియందునీ దురవస్థకెటులదాళుదు
ధైర్యమొక్కించుకంతయును జెప్పెడివారలెవర

ల్యాసనీకంబెభూషణనివారి । మాటలుస్థిరమంచుమన్నింపగాజాలి ప్రేమగాం
చకేనిరు పేదనకట । సత్యవాక్యసుధాబ్ధిశాశ్వతైశ్వర్యధుర్యాభక్తవ
త్సలయనఘభవ్య । రూపసురసేవ్యయస్మద్గురోదయాళో యనుచుస్థిరమతి
నేయుంటినినిలపుత్రి - వ ॥ ౪౭ ॥ మారుతాత్మజజగన్మంగళవిగ్రహాభక్తక
ల్పద్రుమ భానుతేజ । నిన్ను జేర్కొనినవానికివ్యాధిమృత్యువ్యసనము
లుగల్గునేసత్యవచన । మృత్యుంజయుండశిచమేదినిజన్మించిరామ దాస
త్వంబురహింపహించి । భూరిభవద్యశస్ఫూర్తి చతుర్దశ భువనంబులనుప్ర
దీపొందజేసి । సర్వదీనజనావనసరణిగల్గి । చెలగితివిరభళినిన్నెంచనలవి
యగునె - వ ॥ ౪౮ ॥ శ్రీమహాకారుణ్యసింధువీ వనినమ్మిస్థైర్యవి
స్ఫూర్తి చేదనరినాడ । నీకంటెనన్యులు నేర్తురేమాజోకిపతువుల బాలిం
పభక్తవరద । దాసజనార్తి నీదయచేనివారింప సాహసత్కరించినసత్యవ
చన । నిన్నుగొల్చినవారి నిరతంబురక్షింప గిరిదబూనితివయోధ్యపుర
మపురుష । యింకనెవ్వడు రక్షింతువేమనందు । తాళజాలనుహామన
ప్రకమియవె - వ ॥ ౪౯ ॥ ఎంతదుష్టుండనో యేజేయు మొరజెవిదూర
లేదేమొపంతుష్టిలేదొ । యైశ్వర్యకామినై యర్థింపగా లేమన్యసనాప
మానంబులణగుకొరకె । నీవెరుంగనిదేమిని ఖిలాంతరాత్మవై యుండిన
వాడవఖండతేజ । నల్గురిలోపలనగుబాటు సేతురానన్నగన్నతండ్రి దాసవ
వినాశ । నన్నుమన్నించిరక్షించి గన్నగవకు । దోచవేమిమహాపాపభూ
రితహరణ - వ ॥ ౫౦ ॥ సకలచరాచరసాక్షిజగత్ప్రాణనందన రా
ఘవానంతభక్త । యీవెరుంగనియర్థమెచ్చోటగలదె జగన్నుతశిష్యయు
గ్రప్రతాప । పశుబుద్ధిచేజేయు పనులలెక్కించిన నెవ్వనితరముఘనున్నేలు
టకును । జానకీశోకనాశన భవద్గుణములగణుతింపగా శేషుకమలభవు
డు । నన్నుబోలినదుష్టుండునన్నుతింప । శక్తుడౌనెటుమియింపు జలద
నాథ - వ ॥ ౫౧ ॥ ప్రాణేశ్వరాజగత్ప్రాణనందనసల్పశ్రమంపాలించవా
త యనాథనాథ । సీతార్తిహరజగత్ఖ్యాతిచేమించిన దేవుడవనితలిసి
కొలిచి । యేభయంబునులేక నెప్పటికినినీవె దిక్కనియుంటినిదీనరక్ష । నీ
పాదమేగతి నేనెవ్వరినిగాన సత్యంబుసత్యంబుసకలవేద్య । మాటిమాట
నియట్లుంటపోద్యమయ్యె । బోధికష్టంబుదీర్పవే పుణ్యపురుష - వ ॥
౫౨ ॥ మహాదాపదంబోధి మగ్నుండనై నానుప్రాణేశ నీపాదారంబునమ్మి
యెవ్వరిగానక నీవెదిక్కన్నాను ప్రాణేశనీదభారంబునమ్మి దాసు

డవనిరంజిల్లియున్నాను ప్రాణేశనీదెభారంబుసుమ్మీ । సౌమిత్రినేలినసా
మివీవన్నాను ప్రాణేశనీదెభారంబుసుమ్మీ । పరులునను బెట్టు బాధలబా
రదోలి । వేగరక్షింపుక్షిరంపు వేదవేద్య - వ ॥ ౧౩ ॥ కేసరీసుతభవ
త్కీర్తికార్తికపూర్ణిమా చంద్రచంద్రికామహిమ గాంచు । పాపనీప్ర
తాపంబు మధ్యాహ్నకభానుప్రభావళి పగిదివెలుగు । వర్షర్తువలెదృష్టి
భక్తసస్యంబుల గరుణాసుధావృష్టిగలుగుచుండు । త్వన్నామ మంత్ర
వైశ్వానరుండ ఘనమహారణ్యావళినిభస్మరాశిజేయు । దాసజనములబో
షింపధరణియందు । మూర్తిగైకొన్నకళ్యాణమూర్తి వీవ - వ ॥ ౧౪ ॥
ఎక్కడనుంటివి యిట్టివ్యసనసమయంబున భక్తార్తిహరహరీశ । నిన్నెనా
మనమునవిరతంబు గొల్చితిబూర్ణకృపాదృష్టి బ్రోవవయ్యాయలనాడుకపు
లకునభయ ప్రదానంబు జేసినకరణినిజేయవయ్య । ధైర్యసంతోష
ముల్ దయచేసిదురవస్థలణప వేశతుప్రసంహారవేగ । ననుదినంబునునీభ
జనాతిశయము । గలిగియామోదించుభాగ్యంబుగలుగజేయు - వ ॥ ౧౫ ॥ ఈ
వెతల్లివిదండ్రివీవె యాపత్కాలబంధువుగురుడవు పాపహరణ । నాపా
లిదైవమయేపాటియిదినీకు ప్రాణసంరక్షణ పరమపురుష । నమ్మినబా
లుని నాయమాయిటుచేయ భక్తపోషణజగద్భద్రరూప । నిమిషనిమిష
మునకమితంబులై వచ్చుదుఃఖపుంజంబులద్రోయవశము । గాకయున్న
ది యిపుడైనగరుణగల్గి । యరసిరక్షింపకున్న రామాజ్ఞసుమ్మీ - వ ॥
౧౬ ॥ కపివర్యనీధనార్థఘట కర్ణనిర్ముక్తఘనశూలమునుబట్టి దఃనిమెనె
వ్వ । డాత్మముష్టిప్రహారార్భటిచేత నిలింపారి నెవడుచలింపచేసె । ప
క్షీంద్రుడు రగంబుపట్టిచీల్చినభంగి నక్షరక్షోధ్యక్షునణచెనెవ్వ । డెవ్వం
డురణభూమి నింద్రజిన్నిరుపమపైతా మహాస్త్రవిఖ్యాతిమాన్పె । నట్టి
శైవకళాజాతయస్మదాది । పాతకులనేలుదశరథజాతదూత - వ ॥ ౧౭ ॥
వాతాత్మజుడుకార్యనేత గావునకార్యమౌనని సుగ్రీవుడాడుటయును । వా
యుపుత్రుడులెస్సయేయని జాంబవంతుడువిభీషణుగాంచి యడుగుటయు
ను । భ్రాతృభిక్షను బెట్టిబాలింపవేయని జానకీపతిచెయిజాచుటయును ।
పట్టాభిషేకసభాస్థానమున సీతయాశుసమ్మతిహారమిచ్చుటయును । శౌ
ర్యధైర్యదయారసవీర్యతేజములమహోన్నతిగాంచినవలనగాదె - వ ॥
౧౮ ॥ కనితిజానకినని వనచరప్రాణంబులెవ్వాడునిల్పె కపీంద్రువలన ।
ద్రోణాద్రిగొనివచ్చి క్షోణీంద్రచిత్తంబు నెవ్వాడుహర్షాబ్ధినీవజేసె । ద

శకంఠమరణవృత్తాంతంబు చేసీత చెవులకు బంధువు జేసెనెవ్వ । డీనశోకే
శాగమంబెవ్వాడుదెల్పి భరతునియానంద పరవశు జేసె । నట్టియాపన్మ
హాబంధువన్మదాది । మాహాత్మ్యులనుబ్రోచు కష్టసమయంబులందు - వ ॥
౫౯ ॥ కల్పాగ్నివిస్ఫులింగచ్ఛటామాలికల్ నేత్రనిర్గతములై నింగికెగ
య ॥ బడబాముఖాభమై భాసిల్లునక్రింబు వలన సెగల్ పొగల్ వచ్చుచుం
డ । విలయాంత కార్భటివిలసిల్లుసింహనాదమున బ్రహ్మాండంబుదల్లడిల్ల ।
సంవర్తకానిలసరణి గాంచినవాలవిక్షేపమున ఋక్షవితతివ్రాల । యసు
రరాజమహాపురమందునీవు । చండరాక్షసకోటినిజంపితౌర - వ ౬౦ ॥
బ్రాహ్మణకులస ముద్భవుడనై శ్రుతిచోదిత సుకర్మములజేసిదనియనైతి
పరమదుర్మార్గ సంపాదితపాదద్రి వహ్నితప్తుడనైతి వసుధయందు ।దు
ష్టకర్మంబుల దొలగించి సత్కర్మగతినిచ్చు దేవునిగానన్నైతి । కుచ్ఛితవ
ర్తులుకొందరు నన్నేచచేపట్టుదౌరనిరీక్షించనైతి । ననుచుభయమంది
గుందుటయణగెనీదు । పాదపద్మార్చనానామ పఠనమున్నను - వ ॥ ౬౧
అనిశంబునీచరణాబ్జంబులర్చించి కొందరుభువిసదానందులైరి । కొందరు
నీనామగుణకథలాలించి యన్నిటనిర్భయులైరివేగ । కొందరునిన్ గాంచి
గురుతరభక్తిచే నెన్నగారానిసంపన్నులైరి । కొందరునీభక్తకోటిసాంగ
త్యంబు గలిగిపెంపొందినగల్మిగనిరి । యెంచిచూచిన భ్రష్టుండ నేనయై
తి । పరమదౌర్భాగ్యముల కాటవట్టునౌట - వ ॥ ౬౨ ॥ పల్లవారుణ
మృదు పాదపద్మముజూపి కాఠిన్యచిత్తుల గలియనియకు । భవదీయగుణ
కథా శ్రవణంబుకృపజేసి దుష్టభాషలుచెవిదూరనియకు । మనిశంబుత్వ
ద్భజనాహ్లాదు గావించియన్యదాస్యంబు నన్నందనియకు । మన్మనంబు
నీయంద గీల్కొన జేసిచంచల వృత్తికిజేరనియకు । నిన్నుగొల్చినవారు
ప్రసన్నభక్తు । లగుచునన్నిటుదిగనాశిరయ్యదేవ - వ ॥ ౬౩ ॥ భిక్షు
రూపముదాల్చి పృథ్వీశ్వరుల జేరివినయభాషా సుధవీనులందు । నింపిన
వారలునిరుపమానందులై యీమాత్రిగల్గినభూమినరుడు । త్రైలోక్య
లక్ష్మీధురంధరుండ గునినియంచితప్రీతినిన్నెంచిరపుడు । లక్ష్మణుండాగ్రి
హాలక్షణుండై రాగ మహిత్రోక్తికపిరాజుమత్తు దీర్చి। యతనిసీతామనో
హరాశ్రితుసజేసి । భువనములయందు సత్కీర్తిబొందితౌర - వ ॥ ౬౪
నేమంబు చేనేను నీమంత్రి జప మొనరింప గామన మానుచుంచ
ల ం బు । భ క్తి చే నీ నా మ ప ఠ న ం బు న ప్ప గా

చిత్తంబు లౌకికవృత్తి దిరుగు । సిద్ధము చేసి పూజ జేయగా స్వాంతాబ్జము
వ్యర్థభాషాసక్తి కరగుచుండు । శ్రద్ధ చేసి కథాశ్రవణంబు గాంచ గన్నుల్
మంతటిలోన తల్లడిల్లు । నయ్యయోయి ట్రిహ్మాదయ మేమనగవచ్చు
మారుతాత్మజ చరణాంతమాన్య నయ్య । వ ౧౫ ఈమారుతి సిగ్గొల్వనేమి ఫలీభూ
తమాయెనీ వెంక్రికంచనిగొందరి రామ సేవకునెంచిన నొక కార్యమొన గూడి
వచ్చునే యనిగొందరీ వానరేశ్వరు సేవింప నేధియుణ గెన్నెబుద్ధి లేదనిగొంద
రీ ప్రాణరక్షకుదా ప్రార్థనము జేయనాపదల్ జెప్పనేయనిగొందరిటుల హేళ
నగావింతు రేమి సేతు । కన్నులకు జూపు నీరూపు కాంక్షదీర - వ ॥ ౧౬ ॥ పూ
ర్వజన్మంబున బుణ్యంబు జేసిన కల్మి యీభవమందు గల్గదే వయీ పుట్టువందు
నీ ప్రాపు సుస్థిర వృత్తి గాంచిన ముందు నేగాంతునను చుస్సైర్య ధైర్య స్ఫూర్తి
దనరియుండు ట్కైనన స్మన్మన శ్శ్రేష్టలను భవంబె తొల్లింటి కల్మషదుర్వాసన
ల చేత నీ విధినన్ బాయదే మనందు । ప్రాణనాయక నీదెభారంబటంచు । యుష్మ
దంఘ్రిసరోజాత యుగము గంటి - వ ॥ ౧౭ ॥ గురుతల్పకామితదురి
తంబులు నశించు నీదు నామ ధ్యాననిరతి వలన । బ్రహ్మహత్యాదిక పా
పంబులును బాయు నీదు నామధ్యాననిరతివలన । స్వర్ణచౌర్యోత్పన్న
పంకంబులణగును నీదు నామధ్యాన నిరతివలన । విష్ణుపదభక్తిలబ్ధ భవిష్య
దబ్జజన్మ పట్టాభిషేక సంజనిత హర్ష - వ ॥ ౧౮ ॥ అద్వైతులు త్రిమూ
ర్త్యాత్మకుండని విశిష్టాద్వైతి రామదాసాగ్రణియని । ద్వైతులు తమమత్తో
ద్ధారకుండంచును శైవులు శివకళాజాతుడనియు ॥ సౌరులు సూర్యశిష్య
ప్రవరుండంచు నిభముఖమతము విఘ్నేశ్వరుడని । యితరమతస్థులు ని
ష్టార్థనిసంప్రాప్తి గావింతువనుచును కాంక్షగొల్తు । రఖిలజనవందని
య్య పదారవింద । భక్తజనపారిజాత యోప్లవగనేత - వ ॥ ౧౯ ॥ గణ
శోక్కుగావున కపివీరు చెంగట సేనాప్రజంబు రక్షింపనేర । దలసారవజ్ర
నిబాయుదంబును గొనిచనగూడదతడు వజ్రంబున ణాచె ॥ బరుగిడిపి ద్వేషి
బట్టిఫనంటినా మారుతగతిమించుమహిమ గాంచె । ముష్టిపీడితు జేసి మొ
నగెల్తునన వల్వాదగ్ని కల్పుండని యసురనాథు । దాత్మసుతచక్రవైరితోన
సిమొనిటుల । నిష్ప్రతిద్వంద్వ శౌర్యవందిత సురార్య - వ ॥ ౨౦ ॥ వి
ద్యుత్ప్రభాగాత్రు వెష్టితాజ్ఞాన వస్తువీర్య తేజోబల ధైర్యకలితు । శా
ఖాంతరవిలీను శాఖామృగకులీనుజా నకీగనజాలదమ్మ్యో । దినసాధశత
విభ దేవతాబ్రదంబు దివ్యనేత్రింబుల దేరిచూడ । భయమూదు నాబోటి

భ్రాతుని కలసియు శాంత రూపముదాల్చి చారుమంద । హాసముఖముస
ముల్లసిల్లమందు దోచు । ఖిన్న డోలంకహారణ హరేంద్రవంద్య - వ ॥
౨౧ ॥ ఏమహాధన్యుండు భూమిపిహాట గోత్రాంభోధి రాకాసు ధాంశుఁ డ
య్యె । నేమహా శౌర్యుండు తామసీచర నాయకాన్వయాంబుధి బడబా
గ్నియయ్యె । నేమహాధార్మికుండినకులేశ్వర శోక తాపవారిధికర్ణధారు
డయ్యె । నేమహాశ్లోకుండు రామాయణామృతార్ణవరాజ కౌస్తుభరత్న
మయ్యె । నట్టికారుణ్యసాగరుండవ స్మదాప । దలనివారించి రక్షించుదడ
యకెప్పుడు - వ ॥ ౨౨ ॥ కపికవాభటులతో గాండీవధరరథాగ్రధ్వ
జాకారివై రాజవరుల । గుండెల్ బగుల్చుచుకురుభేరి ద్రిళ్లించి సమరసము
త్సాహశౌర్యమలర । విజయుని నామంబు విశ్వవిఖ్యాతిగా సార్థకమొన
రించి దలజభవుడు । దేవతాబృందంబు దివినుండి కీర్తించగురురాజ్యమత
నికిగూర్చితౌర । నీవుదలచినకార్యంబు నిముషమునను । నిర్వహించును
సత్యంబని గమలో ల - వ ॥ ౨౩ ॥ విశ్వసన్నుతనామ విజయ
సాక్షిసభీమవీర్యధైర్యోద్దామ విమలధామ । విప్రవత్సలసు
త్రామ విగతపాపగ్రామ విదితరాఘవనామ వినుతరామ । విఖ్యాతగుణధా
మ విద్రవద్వైత్యసోమ విజితలంకాభామ విపినధామ । విద్యుత్ప్రభారోమ
వికసితాననసోమ విద్యుత్ప్రద్వేషిజలలామ వీరహనుమ । యనుచు సన్నుతి నో
నరించవినవ దేమి । కల్మషాతీడ నియోంచితో కలుషహారణ - వ ॥ ౨౪ ॥ లవణ
సముద్రంబులంఘించి లీలచెలంకానగరికి నిశ్శంక నేగి । సద్గుణాలంకార జా
నకి వీక్షించి శత్రుశిక్షావిధి సల్పి[illegible] । కార్యనిర్వహణంబుగావించి యి
క్ష్వాకువంశంబు నిల్పితివసుధయందు । ప్రత్యుపకారంబభావంబుగాననా
సర్వస్వమిది పరిష్వంగమనుచు । నాడుపల్కడె బ్రహ్మాండనాయకుండు
రామచంద్ర ప్రసిద్ధింపు రామభక్త - వ ॥ ౨౫ ॥ అంతఃపురాశోకమా
శోకముగ జేసి కింకరాళికి యమకింకరులకు । జంబుమాలిని బట్టి జంబుక
తతికిచ్చి మంత్రిపుత్రుల కాలమంత్రమునకు । నంపుచు పంచసేనాగ్రనా
యకులకు పంచత్వమొనగూర్చి బనరమందు । నక్షుస్వర్లోకసిరిక్షితుగావిం
చి బ్రహ్మాస్త్రమును బెంచి బ్రహ్మకడకు । పట్టణము గాల్చి యంగదప్ర
ముఖులకును । హర్షవార్తను జెప్పితివౌర వేడ్క - వ ॥ ౨౬ ॥ కేసరీసుకమ
హాక్ష్వేళితంబున హాకిత్కుంభీంద్రములకును గుండెలవియ । లాంగూలవి
క్షేపలాజాయితంబులై యుడు రాజీదివినుండి పుడమిబడగ । కల్పాంతమా

రుతకల్పో్దరయమున సంభోధింకిలంబగుచునుండ । సంతరిక్షాంబుని
ధ్యంతరంబున మాల్యవన్ముఖ । సురవైరివగులజంపి । ద్రోణగిరిదెచ్చి
యందరిప్రాణములను నిల్పినావటసన్నుతింపవేమి-శ॥ ౨౭ ॥ లోకవప్రజా
హ్లాదలోకవందితపాదపాదపాలయనాథ పఠితవేద । వేదనాపరిహారవిద్యా
నాధారధారణాయోగసంతతవిచార ।చారణాసిఅతోషశమితశాత్రవ
దోషాదోషాటశోషసంతోషభాష। భాషాపతీదేవపార్వతీవరదేవదేవదే
వాదికీర్తితసుభావ । భావజాతవికారజపాపహరణ। రణాధరాతలమూర్ఛ
త రాక్షసవర-వ॥ ౨౮ ॥ శిరమునీకునమస్కృజేయుటయందును మో
మునీపదములమోపుటందు । కన్నులునీమూర్తిగాంచి యుబ్బుటయం
దువీనులునీకథల్వినుటయందు । ఘ్రాణంబు త్వత్సుమాఘ్రాణమందుట
యందుజివ్హానిన్కీర్తించిచెలగుటందు । కరములునీపాదకమలార్చనము
లందుకాళ్లుభవద్గృహాగమనమందు । రతములుగజేయవే స్థిరమతినిదీన ।
జనములకునీవెసామివంచనిరిమునులు-వ॥ ౨౯ ॥ జనకమహారాజ జాతా
మనోహరుజలధిగంభీరుసజ్జనవిహారు । శరణాగతోద్ధారుశాత్రవసంహా
రుభవ్యయశస్సారు పాపహారు । కాంచనాచలధీరు కారుణ్యరసపూరు
ఖద్యోతకులవీరు కదనశూరు । జలధరాభశరీరుసకలవిప్రాధారుబంచశ
రాధారుభయవిదూరు । గాంచిసేవించిపులకించికాంక్షమీర । నతసిగు
ణములుగైకొంటివమరపూజ్య-వ॥ ౩౦ ॥ వందారుజనబృంద మందార
మందరబృందారకాచలామందధీర । శరదిందుకుందయశస్సాంద్రితా
జాండయండజపతినిభచండవేగ । భండనఖండితోద్దండదానవ కాండ
ఖాండవవినుతదోర్దండశౌర్య । రాజీవసుమరాజిరాజరాజిత తేజక్షితిజా
ట రాజనందితధరాజ । భవదపారదయోదారభవ్యరసము । నకును
పాత్రుండనై తిసంతతముదేవ-వ ॥ ౩౧ ॥ జంభారివైరినికుంభిళాహో
మంబుశుంభన్మహాదంభ గుంభనంబు । చెల్వారమాయావిజృంభితంబు
గ జేయకుంభినీందరిసుతుగిక్కుంభిగమను । మూపుననిడుకొనిమోదించి
సద్రివర్త కాంభోదనిమ్ననిర్హ్రాదమునను । నంభోనిధుల్పొంగరంభాప్స
రోముఖకాంభోజముఖులునృత్యములుసల్ప । వాలమల్లార్చిరాక్షస వా
రములను । దింపుగాజుట్టిచంపితిదిక్కులదర-వ॥ ౩౨ ॥ నిన్నునమ్మిన
వానికిన్నికష్టంబులుసంభవించుటమహాశ్చర్యమరయ । పాపాత్మకుండం
చుబాడిగాదువచింపపావనివై యుండిపాపహారణ । చంచలుండంచును

తోషివియార్ద్రమతివి । యార్తివిభేది ఓయార్తజనాధారమూర్తి విహారి
దంతకీర్తి-వీవు । పతితచిత్తుంజపఃపుంజబామకుంజ । సకలమునిగాను
ఘనతప మాచరింప-వ॥ ౪౩ ॥ ప్రత్యక్షమైతిని బాలరమ్మని పిల్వ ముద్దా
డతో కండ్లకద్దుకొందు । సాక్షాత్కరించిన సాగిలపడి నేను నీపాదమక్కున
నిల్పుకొందు । గనులపండుగుగా గన్పడి నిల్చిన మక్కువమాటలమరగి
యుందు । నభయమిచ్చితి పుత్రశుభము లందెదవన చెయిజాచి కౌగిట చే
ర్చుకొందు । నేమిచేసెదనా భాగ్యమిటులనుండ । స్వప్నమందైన దోచ
నీదయారసదృష్టి నిగుడుచుండ । సేవకావనయిపుడు పేక్షింపదగదు । వే
గరక్షింపుదడయక వేదవేద్య-వ॥ ౪౪ ॥ కామధుక్కల్పవృక్షంబులు
చింతామణియు సుర మునిమహానియమమతుల । గామ్యముల్ మూడు
యుగంబుల నిచ్చుట వీక్షింపలేదు పరోక్షమిపుడు । లోకాంతరస్థితి లేక
దీనులకెల్లన పరోక్షమూర్తివై యన్నికోర్కె । లిచ్చుటజూచిన నచ్చెరు
వయ్యె నేదైవమీ క్రియ మహిన బ్రోవగలడు । ఆర్తజనములగాచుటకై క
లియుగ । మందు వెలసితి రామదాసాగ్రగణ్య-వ॥ ౪౫ ॥ క్షుద్రభూమీ
శ్వరుజూచి సేవించిన నార్తి నివారించి యభయమిచ్చు । బ్రహ్మాండనాథుని
భక్తాగ్రణివి జగత్ప్రాణపుత్రుండవు భద్రకీర్తి- । వఘశోషణుండవీవా
ర్తజనాధారమూర్తి వికరుణాసముద్రనిన్ను । తలచి భక్తి భజింపదాన
వాంతకరూప కార్యాంతరాయంబుగల్గునటవె । యధమచిత్తులు నీపద
ధ్యానపరులు । గాకకలుషాత్మకులజూడ గాతురయ్య- వ॥ ౪౬ ॥ వం
దారుబృందంబు గుందిడస్సిన నీకు సంతోషమగునటె స్వాంతమందు । దాస
జనంబు సంతాపంబు జెందభూజాశోకనాశన జాలిలేదె । నీబిడ్డలనుబట్టి ని
రతంబు కుజనులు బాధింపజూచుట పాడియౌనె । నొచ్చితినీ వెక్కజొచ్చి
తిరక్షింపుమన విడనాడుటన్యాయమౌనె । యాశ్యమతవర్తి మాటసత్యంబ
టంచు । మాద్యులందురు నేనిటుమానమౌన-వ॥ ౪౭ ॥ వేగిరపడవద్దువి
గతశోకుని జేసి దయగల్గియుందనిదలతువేమొ । భాగ్యవంతుడుదన పాతర
దీసిననాటికి చేదప్రాణంబు బాయు ననెడిసామి తెనిక్కమౌనుగావున వేగవ
న్నురక్షింపుమనాధనాథ । భవదంఘ్రిపద్మంబుబట్టి విడువకున్న భయ శబ్ద
మవనిలోపలనె గలుగ । దైవచంచలమతిగానంటితినిటుల । తప్పుసైరిం
పుమయ్య నాతండ్రి కరుణ-వ॥ ౪౮ ॥ బహునాళ్లు నొకరాజు ప్రార్థింపన
న్నోదకంబులిచ్చుటకుదాగనలుచుండ । సకలామర్త్యుతుసర్వార్థసాధకు

దన్నేకవారంబు సన్నుతింప । సుస్థిరవరమిచ్చి జూతునెయ్యనవల్వాదో ప్రసం
చర్చింప దగున పెయ్యి వెనాదాగవై తివేమి సేతు । ప్రారబ్ధమనుచునుబ
లు టవలె నచ్చు నిన్ను జేపట్టిననన్ను మరావు । బిడ్డశప్పిగమొనరించ బెద్ద
గాదు । నీవు నలబిననేద్దె నవిల్చునటర - వ॥ ౮౯ । దేవతావందితశ్చరణ
ముసురాలయంబుగ జేసినిల్పుదు భూమియందు । కనకాద్రిశ్చరణము గా
గావింపగానే ర్వు వఘటనాఘటనసమర్థశక్తి । గల్గినవాడవు కారుణ్య
సాగర భవదంఘ్రి పద్మంబు బట్టియున్న । భక్తుని జేరునే ప్రారబ్ధకర్మంబు
పుడలదనాద- వ॥ ౯౦ ॥ శరణాగతోద్ధారు శాత్రవసంహారు మోక్షాధి
కారు సన్మునివిహారు । ధరణీసురాధారు తపనీయకోటీరు నసహాయశూ
రుని నాశ్రయించి । త్రిభువనపూజ్యశదివ్యప్రభావంబు గాంచిన దేవునమం
చితముగ । నమ్మికొల్చినవాడునాయమేయిటులౌట యేమిచోద్యంబరే
యీయుగమున । దైవసాక్షాత్కృతియునుసందేహమనుట । సత్యమనిప
ల్కుచున్నారు సర్వజనులు- వ॥ ౯౧ ॥ రామనామామృతరసముదోసిటజు
రి బార రి బెంచిన గాలికురియనుచు । పుడమిపట్టినిజూడ బో
యి రక్కసి పిండు జంపివచ్చిన జగజ్జెట్టియనుచు । కాకుత్స్థ
వంశంబు కపివీర గోత్రంబు ధారుణి నిల్పినధీరుడంచు । జేజేలగు మిడవి
జేతులెత్తి నుతింప పేహమబ్బించిన దివ్యపురుషునమ్మి కొల్చినభక్తుం
డుయెవ్వగౌంచు । జూడడని పల్కుచున్నారు సుజనులెల్ల ॥ వ ॥ బా
లుడంతటనుండు బరమాత్మయని బల్కు సంభమందున దోచి శత్రుజ
రె । హాకృష్ణయంచ నయాకృష్ణమానంబు దక్కించినప్పుడేయక్కరు
సభ । దండకాసురకోటి దండించి ఖండించి యభయదానంబిచ్చె నఖి
ల ఋషులకాత్మజు గాంచి నారాయణా యనిపిల్వ పాలించినాడ జామి
లు వేగ, నతని చరితంబు వింటివి యాశ్రయించి । కీర్తిగంటివి నన్ను
రక్షించివేమి ॥ వ ॥ ౯౩ ॥ తపనీయ గోత్రంబులకు దలకిందులయినను
వారిధులింకిన వనజసఖుడు । నవరదిక్కు నను దయంబయిన పంచభూ
తంబులు దమవృత్తి దప్పియున్న దారకా బృందముల్ ధరణి పయిడై
ల్కి చరిక్కులదోరమేరదక్కి పొడువ బ్రహ్మ నుమృత్యువుపట్టియీడ్చు,
కపోవ శంభుమూడపకన్ను చల్లనయిన । దుష్ట చిత్తుండువీడన తోం
యుక్తపుడు । నన్ను రక్షింతువని విన్నునమ్మినాను ॥ వ ॥ ౯౪ ॥ నార
దాది మహర్షి నాయక సంఘంబు సుగ్రీవముఖకపి సూరసమితి । స

ర్వ దేశాధిశ సంఘాతమింపుతో వినుమంఢ జానకి విభుడు నిన్ను । వ
యగాంచి యాపదోద్ధారక భాస్కర వంశంబునిల్పినవాడవు ।గావున
నిన్ను పూజకావించు వారికి నన్గోల్చు ఫలము నన్మాన మొప్ప నిచ్చిర
క్షింతు నని పల్కె నేవిధమున । నతని చిత్తంబు దొంగిలించితివో చెపు
మ ॥ వ ॥ ౯౫ ॥ శుభసూచనంబులు శోభిల్లుచున్న విశ్వదపారకరుణా
సుధారసంబు ॥ బైజిందెనోయని భావించుచున్నాడ పరమపవిత్రనిన్ను
భజనచేయు వారికేవే గాక భాసుర దయబ్రోచి చూచెడివారి లెవ్వో
టు గలరు । నీదె భారంబని వాదంబుచేసితి పరుల నేడగ లేదు భవ్యచ
రిత । యోర్వలేని కశాత్రవగర్వహరణ । రుద్రముఖదేవవందితభద్ర
చరణ ॥ వ ॥ ౯౬ ॥ స్థిరమనస్కుండవయి సేవింపగాలేను చేతులార
గ బూజచేయలేదు । నోరు నొవ్వగనిన్ను నుడువగాలేదు సద్వ్రతము
లు సల్పలేదతులమహిమ । జపమొనర్పగలేదు నపయశుండను భూరి
పాతకినయ్య నిహేతుజాయ । మాన కటాక్షసన్మానంబు గావించి ర
క్షింపవలయు నుపేక్షవలదు . బల విహీనుండ దారిద్ర భావవహ్ని ।త
ప్తమానిన కమలుం నాప్తపోష ॥ వ ॥ ౯౭ ॥తొలిపుట్టువులయందుదు
ర్లభవ్రతములు నేనొర్చితినే మొనిన్ను గూర్చి । నీభక్తవరులకునిత్య
నమస్కృతు లంచితంబుగ సమర్పించినానో మహనీయ మెనయుష్మత్క
థా శ్రవణంబు పెంపుసొంపార లభించెనే మొ నీమంత్రరాజంబు నిష్ఠా
గరిష్ఠత జపము చేసితినే మొసాధుపోష యీభవంబునత్వ ద్దయావయిభ
వంబు । నకును బాతుంఢ నయితి ననారతంబు ॥ వ ॥ ౯౮ ॥ నామొ
రాలించి సన్మాన తజూచి లాలించి. వేడుక గౌగిలించి శిరము । మూ
ర్కొ మస్తకంబున పాద రజమిడి కరము నౌదలమోపి కాంక్షమీర , నేసమర్పించిన
యింముక జలమారగించి పూతునిజేయడంచుమూరి , నాడను యుష్మన్మనంబు సీతా
జానిపదలగ్నమయిమొప్ప । బకృతిబాసి । నిత్యముక్తుడవయి యుంటనేనెరుంగ । ద
ప్పక్షమి యింద నీయెడ దప్పులేదు వ ॥ ౯౯ ॥ పంచకావ్యశ్లోక పఠనం బెరుంగను

నాటకాలంకారనయములెఱుగ । మాధుర్యశబ్దాళి మహిమలెఱుంగ నుదాత్తాది పా
కసందర్భమెఱుగ , గణయతి ప్రాసలక్షణమెఱుంగను వాక్యగద్యపద్యంబుగతులెఱుం
గ । వ్యాకరణాది శాస్త్రసరణి మెఱుంగ శృంగారముఖరస వికాస మెఱుగ । నుపని
షద్గీత సూత్రభాష్యక్తులెఱుగ । ప్రాణనాయక నీదు భారంబటంటి వ ॥ ౧౦౦ ।
గ్రామ్యశబ్దాళి సంకలితంబు దూరాన్వయంసబంధానేకంబు పూర్వకవిమానసోల్లా
సరభావరహితంబు భావినత్కావ్య సంభావితంబు । అధునకానందితారపహీనంబువు న
రుక్తిదోషసంపూరితంబు । నవరసాలంకారనయి పుణ్యాభావ బుగణయతిప్రాస లక్షణ
విరుద్ధ । మయిన యుష్మత్పద స్తవమాట వలన లోకపూజిత శతక మాలోక పూజ్య
వ ॥ ౧౦౧ బలబుద్ధి ధయిర్య సంపత్పుత్రాపత్య మాసౌమ్యకాంతి యశోవిశాలములకు
శాస్త్ర సుజ్ఞాన భక్త్యైశ్వర్యగాంభీర్యదాతృత్వనీతి సర్మములకు । ననిలబృహస్పతి క
నకాచలాగ్ని భూమీందు సప్తాశ్వ సంక్రందనులను । వ్యాసనందన దయిత్యవరపుత్రి
శివసముద్రామర వృక్షశేషాత్త కులను । సాటి చెప్పగ రాదంచు సర్వమునులు ।
నీ కు ప మా న వ సు వు నీ వె య ని రి - వ ॥ ౧ ౦ ౨ ॥
యీశతకంబద్ధినేనరుండేప్రొద్దుపఠియించెనేనిసంపదలనొసగి । శత్రుసం
హారంబు సల్పుచుఘనకార్యసాధకమూర్తివై సర్వదోష ।విధ్వంసనంబు
గావించియాయుర్బలకాంతి విద్యాయశః కౌతుకములు । పుత్రపౌత్ర
ప్రాప్తమిత్రబంధువిశాల మమర జేసిమహాదయార్ద్రదృష్టి । గాంచిరక్షిం
తు వనినమ్మికాంత్రగొల్తు । భక్తవనచైత్రసారసపత్రనేత్ర । వ॥ ౧౦౩
పట్టణంబునకుదగ్గాగ వాయువ్యాంతరమునరాజరథనరణికిదక్షి । ణము
ననశ్వత్థవృక్షముబదరీశాఖవిలసిల్లునెలవున వెలసినీవు ।సకలభక్తులచేత
సత్పూజలందుచువారిగామ్యంబులవారితముగ గృపనిచ్చితైలోక్యకీర్తి
గాంచితివకాని చిత్తంబు త్వద్ధ్యానవృత్తిబరగె । నిశ్చయంబిదిమన్నిం
పునిగమలోల । నాదుదోరవీవెయంచనినమ్మినాను । వ॥ ౧౦౪।కౌండి
న్యగోత్రసంకలితాది శాఖాన మన్వితచల్లాన్వయంబునందు ॥ ధరగృ
ష్ణయామాత్య వరునకునుతుడనై కోటయాఖ్యతగాంచికూర్మిమీర । భ
వదంఘ్రిపద్మంబుబట్టిభజించితిభవభయాదులు లేవు భక్తవరద । య

భయదానరంజితయాశరవిస్ఫూ[illegible]గాంచి యిచ్చినవాడు ఘనతనొందు ।
పరిశమిత ద్వేషదుర్దోషభవవి[illegible]ష । సకల సజ్జనపరిపోషసత్యభాష ।
వ ॥ ౧౦౫ ॥ ఆవాహనంబుసీతాధిపవాహనయాసనంబద్రివాసనాథ
యర్ఘ్యంబు మణిగణానర్ఘ్యకంకణహస్త పాద్యంబుశ్రీరామ పాద్యలో
ల[illegible]నార్థమమృతంబుసప్తసింధుస్నాన యంబరద్వయము ఘనాంబరగ
[illegible]జ్ఞోపవీతంబుయజ్ఞేశభక్తగంధముపరగంధమాదనవిహార । వి
మలసుమధూపదీపనైవేద్యముఖ్య । వేదవిధిపూజలర్పితువేదవేద్య । వ॥
౧౦౬ ॥ జోహారుగావింతుహాహాహూహూనామగంధర్వకీర్తితకామ
రూప । వందనం బొనరింతువాసవాదిసురాధినాథపూజిత మృగనాథనా
ద । శిరమువంచినమస్కృసేసెదదానవసింధురసందోహసింహరాజ । కై
యిమోడ్చుగూర్చెదశ్రీజానకీజానిచరణయుగా । భోజచంచరీక । దం
డమరికాండఖండనోద్దండబాహు । దండయుగళసముత్పాటితాచలేంద్ర
వ॥౧౦౭॥ మంగళంబంజనీ మహిళాతనూజాతమంగళంబర్కసమానతే
జ । మంగళంబాదిత్యమానితపాదాబ్జమంగళంబఖిలప్లవంగరాజ ।మంగ
ళంబక్షమాతంగ నాయకసింహామంగళం బార్య సమాజపాల । మంగ
ళంబమరాద్రిమంధరాచలధైర్యమంగళంబినా త్రిమంత్రివర్య । మంగ
ళంబాజితనయాంత రంగభక్త । మంగళంబాత్మదానసంపద్వికాస । వ
రసికిందాద్రిపురీవాస పరమహంస । యఖిలసురముని రాడ్గేయ
యాంజనేయ॥౧౦౮

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనుమదాది పరివార

సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః

ఆంజనేయశతకము.

సంపూర్ణము.

మంగువెంకటరంగనాథరావు

బుక్ సెల్లరు

గోదావరిజల్లా కాకినాడ

ಶ್ರೀ ಆಂಜನೇಯ ವಿಜಯ

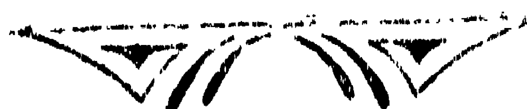
13393

ప్రధాన పోషకులు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ పోతాప్రగడ బ్రహ్మానందరాయ పంతులుగారు,

కాకినాడ.

ఆంధ్రప్రచారిణీగ్రంథమాల. 32.

జీవన్మృతరహస్యము

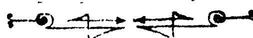
(పాంచకడీదేవప్రణీతము)

డిటెక్టివు నవల.

వేంకటపార్వతీశ్వరకవులచే

ఆంధ్రీకరింపఁబడినది.

మొదటికూర్పు 2000 ప్రతులు

మేనేజరు

ఆంధ్రప్రచారిణీగ్రంథనిలయము

కాకినాడ.

స్కేప్ అండ్ కో లో

సుబ్బారాయుడు బ్రదర్సు వారివలన ముద్రింపఁబడియె.

1923.

వెల 1—8—0.